

ÚVOD	3
1. PŘÍRODA A ROPNÉ LÁTKY	5
1.1. Ohrožení přírody ropnými látkami	5
1.2. Působení ropných látek v půdě	6
1.2.1. Vliv uniklých ropných látek na vegetaci a drobné živočichy	6
1.2.2. Propustnost a retenční schopnost půdy	7
1.2.3. Působení uniklých ropných látek na technické zařízení a stavby	9
1.3. Působení ropných látek ve vodě	11
1.3.1. Povrchová voda a ropné látky	11
1.3.2. Podzemní voda a ropné látky	12
1.4. Příznaky kontaminace půdy a vody ropnými látkami	13
1.4.1. Příznaky kontaminace půdy ropnými látkami	13
1.4.2. Příznaky kontaminace vody ropnými látkami	14
2. POŽADAVKY PRÁVNÍCH NOREM NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ PŘED ROPNÝMI LÁTKAMI	16
2.1. Zákony, vyhlášky a směrnice o ochraně životního prostředí	16
2.1.1. Federální právní normy zaměřené na ochranu vod	16
2.1.2. Zákony, nařízení a vyhlášky národních republik	17
2.2. Státní normy související s ochranou životního prostředí před ropnými látkami	18
2.2.1. ČSN třídy 83	18
2.2.2. Ostatní ČSN	19
2.3. Předpisy a směrnice k ochraně životního prostředí před ropnými látkami platné v resortu FMO	20
2.4. Ochranná pásma vodních zdrojů, podmínky pro skladování a manipulaci s ropnými látkami v ochranných pásmech vodních zdrojů	21
2.4.1. Ochranná pásma pro odběr z podzemního vodního zdroje	23
2.4.2. Ochranné pásmo pro vodní zdroje povrchových vod	23
2.4.3. Podmínky pro skladování a manipulaci s ropnými látkami v ochranných pásmech vodních zdrojů	24
2.5. Výše pokut, které mohou být uděleny při zacházení s ropnými látkami v rozporu s vodním zákonem	25
3. ORGANIZAČNÍ OPATŘENÍ K OMEZENÍ ÚNIKŮ ROPNÝCH LÁTEK	27
3.1. Dozor, revize a проверки objektů pro skladování a manipulaci s ropnými látkami	27

3.1.1.	Dozor nad objekty pro skladování a manipulaci s ropnými látkami	27
3.1.2.	Revize objektů pro skladování a manipulaci s ropnými látkami	29
3.1.3.	Prověrky další použitelnosti nádrží a potrubních rozvodů ropných látek	31
3.2.	Provozní řády a havarijní plány objektů pro skladování a manipulaci s ropnými látkami	37
3.2.1.	Provozní řády objektů pro skladování a manipulaci s ropnými látkami	38
3.2.2.	Havarijní plány objektů pro skladování a manipulaci s ropnými látkami	39
3.3.	Havarijní družstva objektů pro skladování a manipulaci s ropnými látkami	41
3.3.1.	Určení a složení havarijních družstev	41
3.3.2.	Příprava a vybavení havarijních družstev	42
4.	PŘÍČINY ÚNIKŮ PŘI SKLADOVÁNÍ A MANIPULACI S ROPNÝMI LÁTKAMI	45
4.1.	Skladování a manipulace s ropnými látkami ve skladových hospodářstvích PHM útvarů ČSA	45
4.1.1.	Skladování ropných látek	45
4.1.2.	Manipulace s ropnými látkami	46
4.2.	Rozdělení úniků ropných látek	46
4.2.1.	Úniky ropných látek podle jejich rozsahu a stupně ohrožení životního prostředí	47
4.2.2.	Úniky ropných látek podle jejich příčiny	47
4.3.	Příčiny úniků ropných látek při skladování, dopravě a manipulaci	49
4.3.1.	Příčiny úniků ropných látek při jejich skladování	49
4.3.2.	Příčiny úniků ropných látek při dopravě	51
4.3.3.	Příčiny úniků ropných látek při manipulaci	53
5.	ZÁSADY SKLADOVÁNÍ A MANIPULACE S ROPNÝMI LÁTKAMI BEZ ÚNIKŮ	56
5.1.	Technické prostředky ke skladování a manipulaci s ropnými látkami bez jejich úniků	56
5.1.1.	Konstrukce nádrží a potrubních rozvodů ropných látek	56
5.1.2.	Příslušenství nádrží k ochraně životního prostředí před úniky ropných látek	62
5.1.3.	Zařízení pro indikaci úniků ropných látek	69
5.1.4.	Úpravy polní techniky PHM k omezení úniků ropných látek	73
5.2.	Požadavky na stavební úpravy skladového hospodářství PHM k zamezení úniků ropných látek	77
5.2.1.	Stavební úpravy úložišť nádrží na ropné látky	78
5.2.2.	Stavební úpravy podlah skladů ropných látek v obalech a u strojoven	80
5.2.3.	Stavební úpravy manipulačních ploch	82
5.2.4.	Kanalizační systém v objektech pro skladování a manipulaci s ropnými látkami	84
5.3.	Zásady činnosti obsluh při skladování a manipulaci s ropnými látkami bez úniků	87
5.3.1.	Zásady činnosti obsluh při skladování ropných látek	88
5.3.2.	Zásady činnosti obsluh při manipulaci s ropnými látkami	93
5.3.3.	Doprava bez úniků ropných látek	95
6.	OPATŘENÍ PO ÚNICÍCH ROPNÝCH LÁTEK A LIKVIDACE NÁSLEDKŮ ÚNIKŮ	97
6.1.	Opatření po únicích ropných látek	97

6.1.1.	Okamžitá opatření k omezení úniku ropné látky	97
6.1.2.	Následná opatření po únicích ropných látek	100
6.2.	Metody a prostředky dekontaminace povrchové vody zasažené ropnými látkami	102
6.2.1.	Prostředky pro zachycení a soustředění ropné látky na hladině povrchových vod	102
6.2.2.	Odstraňování ropných látek z hladiny povrchových vod	105
6.2.3.	Dekontaminace břehů povrchových vod zasažených ropnými látkami	109
6.3.	Metody a prostředky dekontaminace podzemních vod zasažených ropnými látkami	111
6.3.1.	Průzkum rozsahu kontaminace podzemní vody	111
6.3.2.	Opatření k zamezení šíření kontaminace spodní vody	112
6.3.3.	Metody asanace podzemních vod znečištěných ropnými látkami	112
6.4.	Dekontaminace zeminy znečištěné ropnými látkami	114
6.4.1.	Skladování zeminy kontaminované ropnými látkami	114
6.4.2.	Další způsoby dekontaminace zeminy	115
6.5.	Likvidace ropných látek soustředěných při asanačních pracích	117
6.5.1.	Využití druhotných ropných surovin sebraných při likvidaci následků úniků a havárií	117
6.5.2.	Likvidace ropných odpadů sebraných při asanaci znečištěného prostředí	117
6.5.3.	Likvidace znečištěných sorbentů	118
6.6.	Bezpečnost práce při likvidaci následků úniků ropných látek	119
6.6.1.	Obecné zásady bezpečnosti práce při likvidaci následků úniků ropných látek	119
6.6.2.	Zajištění prostoru znečištěného ropnými látkami a činnost technických prostředků	120
Příloha 1		
	Použitá literatura	121
Příloha 2		
	Možný vzor havarijního řádu pro likvidaci úniku ropných látek ve skladovém hospodářství PHM vojenského útvaru	123
Příloha 3		
	Obsah souprav havarijních družstev	127
Příloha 4		
	Přehled sorpčních prostředků k zachycení ropných látek	132
Příloha 5		
	Přehled výrobců a dodavatelů zařízení, prostředků, prací a služeb k ochraně před úniky ropných látek	134
Příloha 6		
	Orientační stanovení stupně kontaminace půdy a vody ropnou látkou	146